

“Qaqugumita ilissin-
nut oqaatigerusutavut
tusarnaartalissavisigit?”

MIO’p iliuusissatut pilersaarutai

2023 – 2025

4	Siulequt
6	MIO – ingerlaaseq tunngavigalugu aamma ilisimasat tunngavigalugit suliffeqarfik ingerlallugu
8	Pilersaarutit iliuusissatut ukkatarisassatullu inissitat
9	Ukkatarisassat tallimat
10	1. Meeqqat atugassarititaasa takutissornerat
12	2. Nunatsinni meeqqat pillugit ilisimasat
14	3. Tunngavilersuineq
16	4. Siunnersuineq
18	5. Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaattaaaffii pillugit isumaqatigiissutaata siaruarnissaa
20	Meeqqat Illersuisuata MIO’llu inatsisitigut tunngavigisassaat

Siulequt

Meeqqat Illersuisuattut 2015`imi aallartikkama, angalanermik aamma aallartippunga, naak taamani nalugaluarlugu qanoq annertutigissanersoq. Tusagassiuutinit apersorneqarlunga aperippuit Meeqqat Illersuisuattut nutaatut meeqqat inuusuttullu sunik angusaqarfinginiarnerlugit? Akivakka, nalunerarlugu, meeqqat oqaloqatigisimatinnagit nalunaqimmat.

Meeqqat oqaaseqartartuattut atuuffeqarnissara aallarnisaler- mat kissaatigisimavara meeqqat nammineq oqaluukkumallugit. Naapikkusussimavakka nammineq ornigullunga. Tusarnaarusussimavakka najukkamilu inuiaqatiginni atugassarititaat ilikkarusussussimallugit mee- qaniit, kisitsisit atuinnarnagit. Meeqqat pisinnaatitaaffeqarput isummatik oqaatigeqqusaallugit tusarnaarneqaqqusaallutillu. Meeqqat Illersuisuattut meeqqat tusarnaarsinnaanngikkukkit, taava qanoq ilillunga inner-

suussuteqartassagama, meeqqat pisinnaatitaaffii illersussallugit?

Tamanna aallaavigalugu oqaloqatiginnikkiartorlunga aallarpunga, maannalu ukiut kingulliit arfineq marluk kingumut qiviarsinnaanngorpakka illoqarfiiit nunaqarfiillu 40°ut pulaarsimallugit meeqqanik oqaloqateqariartorlunga, inuussuttut ilaquaallu atugassarititaat pillugit oqaloqatigisimallugit. Aqqut imaannaanganitsoq atortariaqarsimavoq, kisianni ingerlaatsitut isigalugu pisariaqavilluni, tamannarpiarmi aqqutigalugu nuna tamakkerlugu meeqqanut inuusuttunullu tunngasutigut ilisimasanik kisitsisaangitsunik peqalersimavugut. Ingerlavigisimasaara aamma sakkortusimaqaaq, meerarpassuit inuusuttorpas- suillu toqqaannartumik tikillugit oqaloqatigisimavakka, inuuniarnerminni atukkatik oqimaaqisut ilaatigut nammappaat – meeqqat inuusuttullu assigiinngitsutigut pisinnaatitaffimminnik kanngut-

saatsuliorfigitittut naammattoor- tarsimallugit.

Ukiut kingulliit arfineq marluk MIO`mi sulinitssinnit annertuumik takutissorniarsimavarput meeqqat atugassarititaat qanoq ittuunersut, tamatumaniilu MIO`p angalanermini nalu- naarusiai pingaarcerusumik takussutissiaralugit sakkugisar- pavut. Ingerlaatsimi atukkatsin- ni sulisimavugut immikkut ukkataralugit inuiaqatigiiit tigussaasumik akuutinniarnis- saat piviusungortinniassallugu – innuttaasunik peqataasitsineq assiliartatuinnaq atugassaann- gitsoq, piviusumillu meeqqanik inuusuttunillu naapitaqarnit- sinni, inuuniviat tikivilugu naapissimallugit. Meeqqat "toqqissisimaffissaannik" ukka- taqarnitsinna pilersitsiitgalatalu, meeqqat inuusuttullu tusarnaarsinnaasimavagut kingornalu na- lunaarutigiumasaat qinikkanut inersimasunullu allanut inger- lateqqittarsimallugit, taakkum-

mata meeqqat inuusuttullu pil-lugit aalajangiisartut. MIO nuna tamakkerlugu taamaalilluni meeqqanit inuusuttunillu ilisi-masassaminnik naleqarluartunik pissarsisarsimavoq, tassuunalu ersarissumik takutinneqarpoq, Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqa-tigiissutaanni 19-iusuni meeqqat pisinnaatitaaffii Nunatsinni eqquutsinneqanngitsut.

MIO tamassa piffissamut nutaa-mut ikaarsaarnialerpoq, ilisi-malikkavullu meeqqanit inuu-suttunillu tamanit angalanernit 40-uusunit pissarsiarisatsin-neersunik atuilluta, inuunermik atugassarititaasunik ajuunginne-rusunik aqqtissiuiniarpugut.

Ilisimasat pissarsiavut suli ilisimasanik allanik aamma ilaartoqqinniarpavut, tamanna pisariaqarmat meeqqat pisinnaa-titaaffiit suli pitsaanerusumik qulakkeerniassagutsigu. Ilisi-masanik nakkutiginninnermillu sakkussanik inerisaalluta, aaq-

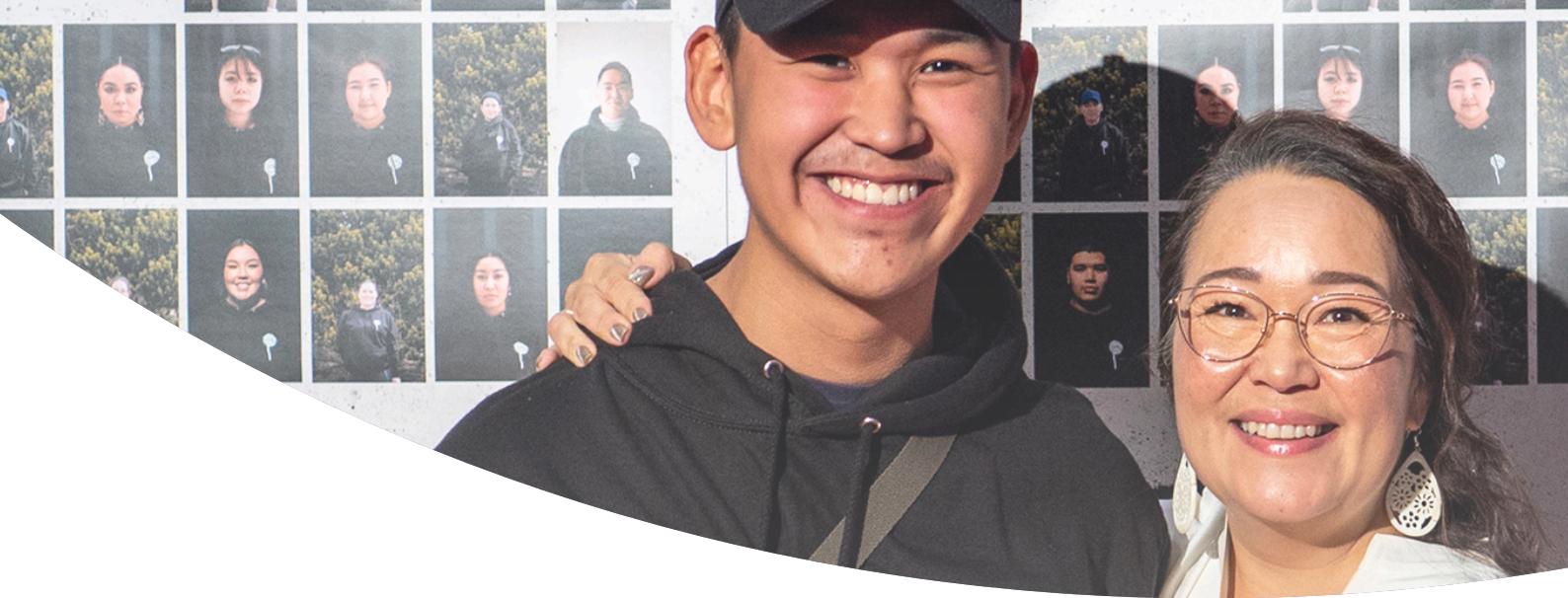
qissueqqilluta tapertaallatalu, meeqqat ajuunnginnerusumik inuuneqalernissaat aqqutis-siussallugit, tikkuartuinarpugut siunnersuiniarluta pitsaanerpaa-mik inerniliisoqaqqullugu.

Imatut paasineqassannilaq, MIO piffissamut nutaamat iser-torialermat, meeqqanik inuu-suttunillu tusarnaartarnerput unitsiinnassagippuit. Naamer-luunnaq! Meeqqat inuusuttullu nammineq inuunerminnut ilisi-matuujupput, taamatullu nutaa-mik iliuusissanik pilersaarutinik ukkataqarnitsinni MIO'p illerso-rumavaa, meeqqat inuusuttullu suli annertunerusumik quleqtanut aalajangigassanullu peqa-taatinneqartalissasut, nammineq inuunerminnut attuumassute-qarpata.

Meeqqat nipaat ilanngunne-qartalissapput ilisimasanik nutaanik inerisaasoqalerpat aamma meeqqat inuusuttullu akuutsinneqartassapput naliler-

sueqataalerlutik namminermut tunngasutigut iliuusissanik pisoqalertinnagu. Ilisimasat assigiinngitsut MIO'mit ukiuni kingullerni arfineq marlunni katarsorneqarsimasut, ilisimasanik nutaanik ilalerlugit, perius-issanik nutaanik iliuusissanillu nutaanik atuilluta nuannersu-mik allannguisoqarnissaannut aqqtissiuissapput, tamannalu aqqtigalugu meeqqat pisinnaa-titaaffiinik inuunermilu atugas-sarititaannik nukittorsaalissap-put Nunatsinni tamarmiusumi.

*Asannittumik inuullaqqusillunga
Aviâja Egede Lynge
Meeqqat Illersuisuat*

MIO – ingerlaaseq tunngavigalugu aamma ilisimasat tunngavigalugit suliffeqarfik ingerlallugu

MIO'p meeqqat pisinnaatitaaffii suliarinerani pullavittut atugaa tassaavoq ingerlaaseq pingaartinnerullugu, inerniliinissaq imminnut anguniagaanani.

MIO'p ungasinnerusoq isigalugu sulissutigaa inooqatigiinnikkut inerriartorneq, allannguinerit tasani pisussaammata kisaatigisat atorfissaqaqtallu tunulequtara-lugit, inuiaqatigiinni najukkami atuuttuusut tunngavigalugit. Inerriartorneq puaannartitsinermik tunngavilik, meeqqallu inuunerminni atugassarititaasa nuannersuunissaat sulissutigigaanni 'naqqaniit qummut' ingerlaartuuvoq, imaanngittoq 'qulaniit ammut'. Pullavik taanna atortil-lugu imatut isumaqarpoq, MIO'p sulinermini periusai inatsisit naapertorlugit ingerlanneqarput aamma kissaatigisanut naleqar-titanullu naleqqussarneqarput, takkuummata inuiaqatigiinni najukkami meeqqani ataasiak-kaaniittut.

Tamakku saniatigut MIO tas-saavoq suliffeqarfik ilisimasat naapertorlugit suliaqartoq. Tamanna isumaqarpoq, MIO'p innersuussutai siunnersuineralu tamatigut ilisimasat tunngaviga-lugit suliaammata. MIO ilisima-sat assigiinngitsutigut atorlugit suliaqarpoq:

- Meeqqat inuusuttullu atugas-sarititaat pillugit nutaamik katersuivugut, ilisimasallu taakkua atorpavut meeqqat inuusuttullu isumassugas-samik sumiginnagaanerat uparuartorlugit.
- Naalagaaffiit Peqatigiiit Mee-qqanut Isumaqatigiissutaata atuutilernissaannut ilisimasat atorlugit nakkutiginnippugut.
- Ilisimasat aallaavigalugit meeqqat pisinnaatitaaffiinik siunnersuivugut.
- Ilisimasat aallaavigalugit qinikkanut, suliamik ilisima-

salinnut, angajoqqaanut il.il. iliuusissanik innersuussisar-pugut.

- Ilisimasavut aallaavigalugit meeqqat pisinnaatitaaffii pil-lugit inuiaqatigiinnut ilisima-titsisarpugut.

MIO'p meeqqanut isiginnitta-asia tamatigut aallaaviusarpoq MIO'p ilisimasassarsiorluni suliniuteqarneranut. Taama-tuttaaq MIO'p suliffeqarfittut siunissamut takorluugaa aamma suliffeqarfiup MIO'p siunissami ukkatarisai piffissamut pilersaa-rusiorfiusumut 2023-miit 2025-mut aallaavigivaa MIO'p mee-qqanut isiginnittaasia aamma MIO'p ingerlaatsimik pingaartit-silluni ilisimasassanillu tunngaveqarluni pullavissani aallaavi-givaa:

MIO'p meeqqanut isiginnitaaasia

Meeqqat meeraanissaminut ilisimatuujupput. Meeqqat pisinnaatitaaffigivaat, isummatik pillugit inersimasunik tusarnaarneqarnissartik.

MIO'p suliffeqarfittut siunissamut takorluugaa 2023 – 2025

Meeqqat tamarmiusut pisinnaatitaaffii atugassarisallu nukitorsarneqassapput, ilisimasat nutaat meeqqat atugarisaat pillugit aamma nakkutiginninnissamik periutsit nutaat atorlugit.

MIO'p siunissami ukkatarisai 2023 – 2025

Qulakkiissavarput, meeqqat pisinnaatitaaffii malinneqartut. Tamanmaa iluatsissavarput meeqqat tusarnaarlugit, meeqqat atugassaritaat pillugit ilisimasanik katersuinikkut, oqallitsitsinikkut aamma meeqqat inuunerinnerunissaat pillugit siunnersuuteqarnitsinni.

MIO'p sunniuteqarnera

MIO ukiuni kingullerni arfineq marlunni illoqarfiit nunaqarfiillu 40-ut pulaarsimavai meeqqallu hunnorujulikkaat oqaloqatigisarsimallugit, inuusuttut ilaqutaasullu atugassarisatik isummatillu meeqqat pisinnaatitaaffiinut tunngasutigut tusarniaavigalugit. MIO suliffeqarfingorsimavoq inupassuarnik tusarnaarneqartoq – imaappoq aalajangiisartut, suliamik ilisimasallit, tusagasiuuit aamma innuttaasut nalin ginnaasut. MIO tusagassiuutini akuullattaaginnavippoq aamma nittartakkakut inuit attaaveqarfiisigut, MIO Facebook’imi inunnik 10.000-nik malinneqarpoq, innuttaasullu 56.609-iusuni annertoqaat.

Pilersaarutit iliuusissa-tut ukkatarisassatullu inissitat

Iliuusissatut pilersaarutip piffissami 2023 – 2025-mut pingaernerusumik anguniagassai:

Nunatsinni meeqqat atugassarititaat meeqqallu pisinnaatitaaffiisa nakkutigineqarnerat pillugit ilisimasat qaffasinnerusumut kivissallugit. Ilisimasat takkua meeqqat pisinnaatitaaffiipillugit iliuusissanik aqqutissiuissapput, meeqqat nammineq isiginnittaasiannik innuttaasullu tamarmiusut meeqqat pisinnaatitaaffiakisussaaffiilu pillugit annertunerusumik misigisarnerulernissaannik ilanngussillutik.

Anguniagaasut ilaat immikkoortitat iliuusissatut pilersaarummi piffissami 2023-2025:

- 1 Meeqqat atugassarititaat pisinnaatitaaffiilu pillugit periutsinik nutaanik inerisaanissaq, pissarsiallu aalajangiisartunut naleqquttunut ingerlateqqitassaallutik, siunertaralugu meeqqat inuusuttullu iluaqtissaannik aaqqissukkamik allanguisoqarnissaa.
- 2 MIO'p nakkutilliilluni atortussussiai pitsaassutsimikkut nukittornissaat, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqjanut Isuma-qatigiissutaat ajunnginnerpaamik malitsinniarnissaa ajunn-ginnerpaamillu siunnersuinissaq angujumallugu.

Ukkatarisassat tallimat

Iliusissatut pilersaarutip 2023-miit 2025-mut
ingerlasussamut tunngatillugu, MIO aamma
Meeqqat Siunnersuisarfiat ukkatarisassanik
tallimanik toqqartuisimapput,

1. Meeqqat atugassarititaat takutissorneqarnissaat

2. Nunatsinni meeqqat pillugit ilisimasat

3. Tunngavilersuineq

4. Siunnersuineq

5. Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pisininaatitaaffiinik Isumaqtigiissutaata ilisimaneqarnerulernissaa

Suliassatut ukkatarineqartut tamarmik Meeqqat Isumaqtigiissutaannik aallaaveqarput.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiissutaata tunngavii sisamaasut, tassaapput meeqqat tamarmik imatut pisinnaatitaaffeqarmata:

Assi-
giinngissit-
sisoqanngin-
nissaannut
pisinnaati-
taaffik

Illersorneqar-
nissamik pisin-
naatitaaffik

Ineriaror-
nissamik pisin-
naatitaaffik

Oqartus-
saaqataa-
nissamik peq-
taanissamillu
pisinnaati-
taaffik

Ukkatarisassatut suliassaasut tassaapput qulaaniit isigalugu sinaakkutissat, taas-sumap iluani MIO piffissami aalangiussami suliniartussaammat iliussissatut pilersaarutip iluani, taakkualu imarisaat qulequtarpassuit qulequtaaqqullu attuumasut immikkoortut. Tamatumap kingorna qulaaniit isigalugit eqqarsaatit ukkatarineqarnerunissaannut ataasiakkaanut saqqummersinneqassapput, kiisalu MIO'p iliussisassatut pilersaarutip piffissaritaata iluani suliassai immikkoortuni ataasiakaani assersuusiarineqarsimallutik.

MIO'P ILIUUSISSATUT PILERSAARUSIAA 2021
QAQGU AALLARTIKKUMAARP
TUSARNAALISSALLUTA
OQAASISSAQARTUGUNUN
ILISSINNUT

SIULLERMIK:
MEEQQAT ILAQUTAALLU
APEREQQAARTARIAQARPAVUT

MIO'P ILLOQARFINNUT
NUNARQARFINNULLU
40 - NUT
ANGALASARNERANI
PAASISSUTISSATUT
KATER SUKKAT

MIO
TASSAAVOQ NUNATTA
MEEQQANUT
ILLERSUISOQARFIA,
QULAKKEERTUSSAAVAALU
MEEQQAT
PISINNAATITAAFFII
MALINNEQARTUT

MIO'PATANERA
PISSUTAF

QULAKKEERTUSSAAVARPUT, ME
PISINNAATITAAFFII MALINN
TAAMAA LIUSSAAGUT MEE
TUSARNAARLUGIT, MEEQ
ATUGASSARITITAAT PILL
ILISIMASANIK KATERSVIN
OQALLITSITSILLUTA AAI
SIUNNERSUUTE QARLU
MEEQQAT AJUNNGINNERUS
INUUNE QALERNISSAANI

NERISASSATSINNICK
TUNISIGUT
PEQATIGALUTALU!

AKULERUTSINNIARTICUT
!!

MISIGISSUTSVUT
INERIARTORNIVULLU
ILIKKARNIARSIGIT
!!
ANGERLARSIMAFFIK
AALAKOORNARTORTA -
QANNCTISOQ
PERUSUPPARPUT!

MEERAQ
IKIORTARIAQARPAT,
TAAVA INERSIMASUT
IKIUTTISSAPPUT

23-2025

ISI
A

NUT
ASOQ

EEQQAT
IEQARTUT
EQAT
RAT
LUGIT
NITSINN,
MMA
TA
SUMIK
NUT

MEEQQAT PILLUGIT
ILISIMASAT

NAKKUTIGINNINNEQ

INATSISIT NAAPERTORLUGIT
ILLERSUINEQ

OQARIARTUUT

SIUNNERSUINEQ

¶

NAALAGRAFFIIT PEQATIGIIT
MEEQQAT PILLUGIT
ISUMAQATIGIISUTAANNIK
SIAMMARTERINEQ

¶

- ASSIGUNNGISITSISO-QANNGINISSANIK PISINNAATITAAFFIK
- ILLERSORNEQARNISSAMIK PISINNAATITAAFFIK
- INERIARTORNISSAMUT PISINNAATITAAFFIK
- ÖQARTUSSAAQATAANISSAMIK PISINNAATITAAFFIK
- AKULERUTSITAANEQ

Meeqqat atugassariti-taasa takutissornerat

Takutissuineq sakkut pingaarnersaat ilagivaat nakkutiginniluni suliaqarniaraanni, ilumut Nunarput Meeqqat Isumaqtigiissutaat naapertorlugu suliniuteqarnersoq takutissorlugu. Tamanna pissutigalugu nakkutiginninneq MIO'p suliarisartagaanni initoqaat, angalanermut nalunaarusiat aamma innuttaasut saaffiginnittarneri assersuutigiinnarlugit nakkutiliinermut sakkussatut pingaarteqartutut ilaatinneqarput.

Meeqqat pisinnaatitaaffia takutissorneri malitsigalugit aaqqissukkamik ingerlaavartumillu nakkutiginninnerup erseqqisarnissaa pisariaqarpoq, Nunatsinni meeqqat pisinnaatitaaffieqquutsinneqarnersut qanorlu inisisimanersut paaserusullugu. MIO immikkut pisussaaffeqarpoq nakkutigissallugu, Namminersornerusut kommunillu meeqqanut inuusut tunnullu inatisigineqartut malinneqarnersut, uuttortarlugulu, Nunarput sumut

killissimanersoq Meeqqat Isumaqtigiissutaanni immikkoortut malinniarnerini.

MIO angalanermini Nuna tamakerlugu nalunaarusiani naapertorlugit tikkuartorsimavaa, Nunarput tamakkiisumik malinngikkaa Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiissutaat, tassani allaaserisani 54-iununi 19-it naammattumik malinnejanngillat. Taamaalilluni meeqqat pisinnaatitaaffia malitsiniarnerini kinguaattooqqaneq annertungaatsiartoq takuneqarsinnaavoq, MIO'lu taamaalilluni pisussaaffeqarpoq ineriartornerup ingerlaavartumik killiffiit takutissortassallugit.

Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqanut Ataatsimiitaliarsua Nunatsinnut kajumissaarisimavoq paasissutissanik data'nik aaqqissukkamik katersuillunilu misissuititsineq nukittorsaq-qullugu Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiissutaasa

atuutsilernissaa kajumissaaru-tigalugu. MIO'p angalanermini nalunaarusiai takutissuiner-mik sakkussatut atorluarneqarsima-qaat ukiuni kingullerni arfineq marluusuni aamma tunngavili-isarsimapput ajornartorsiutinik piviusunik tikkuartuinermi iner-niliinissamillu siunnersuiner-mi, tamakkua tamaasa meeqqat pisinnaatitaaffiinik nukitor-saataassammata. Taamaattoq angalanermut nalunaarusiat sakkussatut atussallugit kisimiis-sinnaanngillat.

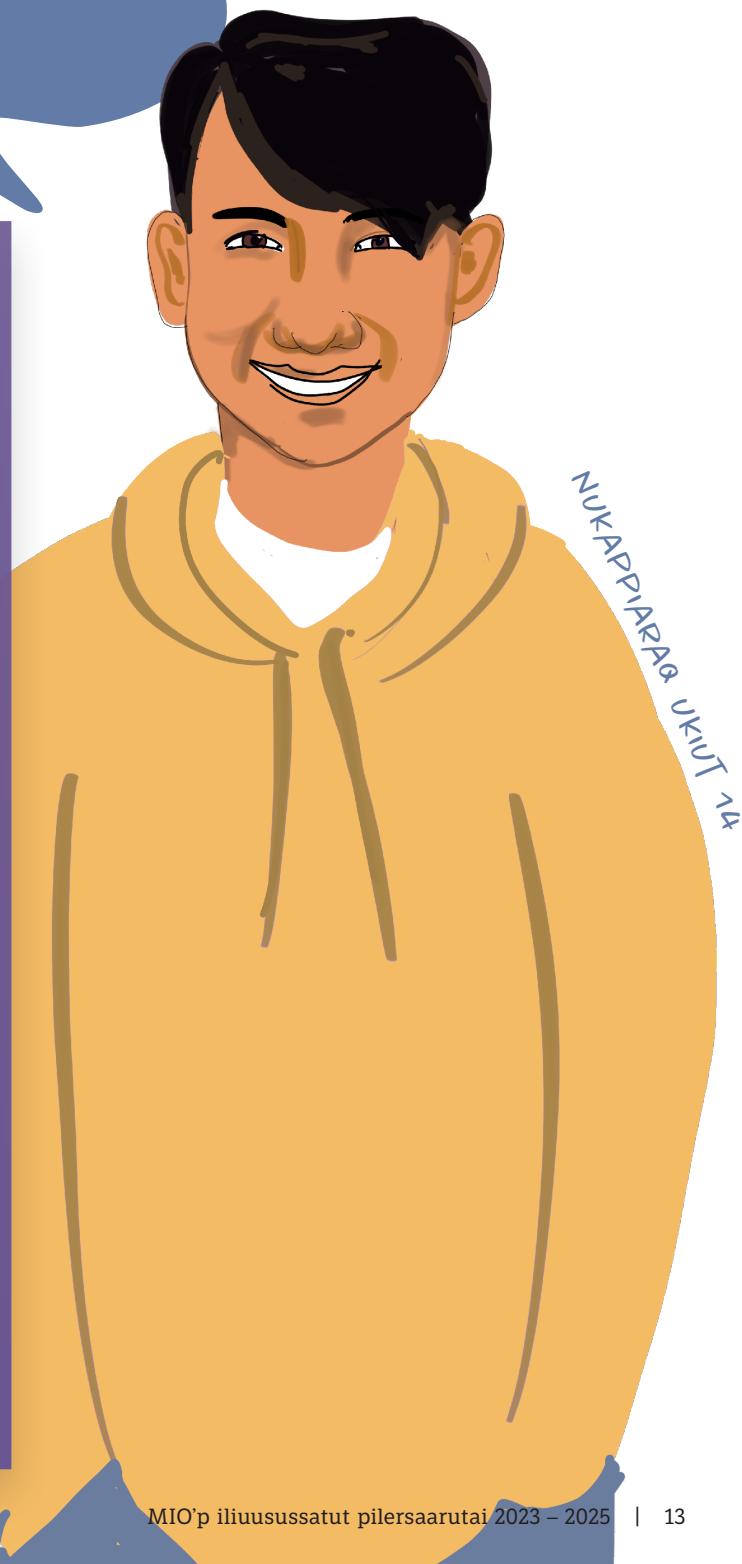
MIO Iliusissatut pilersaarutit piffissami 2023-miit 2025-mut takussutissiisarnermut tunngasutigut nukittorsaaniarpoq, takussutissiisarnermullu tunngasutigut periusissanillu nutarteriniarpoq, kisitsisitigut takussutissiisarnermi sakkussanik kisitsisinillu ilisimasassanik katersuiner-mi ukkatarinninneq annertunerusoq atorlugu suli-niuteqarnarpoq .

"ANGERLARSIMAFFIK TOQQISSISIMANARTOQ
TASSAAVOQ, ANGERLARSIMAFFIK NERISASSANIK
AMIGAATEQANNGITSOQ, IMIGASSARTORFIUNNGIT-
SOQ, IKIAROORFIGINEQANNGITSOQ,
SINIFFIULLUARSINNAASORLU.
ANGERLASIMAFFIK ASANNINNER-
TAQARTOQ, TAPERSERSUIFFIGINE-
QARTORLU".

MIO'P MEEQQANUT NALUNAARUSIAA
QEQQATA KOMMUNIANEERSOQ

MIO'p piffissami aggersumi suliassai:

- Kisitsisinik aaqqissukkamik katersuinermi nukittorsaaneq, innuttaasut MIO'mut saaf-figinnittarnerat aaqtigalugu. Taamatuttaaq innuttaasut saaffiginnittarnerini aaqqissukkamik katersuinermi IT'kkut aaqqissuussaq nutaaq atorlugu, data't misisorneri aaqqis-sukkanillu unamminartunik takutitsinissaq ajornannginnerulersillugu, Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiiussataat malitsiniarnissaa siunertaralugu.
- Periutsinik nutaanik inerisaaneq Naalagaaf-
fiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiiissu-
taat malitsiniarnissaa siunertaralugu. Ilann-
gullugu nalunaarusianik innersuussutinillu
inerisaaneq, ilisimasanik tunngavilersukkat
allagaatinik takunnissinnaatitaaneq tunn-
gavigalugu. Allagaatinik takunnissinnaati-
taaneq atorlugu suliat annertusinerini MIO
periarfissaqalissaq meeqqat pisinnaati-
taaffiinik unioqqutitsinerit tikkuartortas-
sallugit, suliassat ernumanartut meeqqanut
tunngasutigut ilisimasassanik akimorlugit
aallerfigalugit. Allagaatinik takunnissinnaa-
titaaneq ukkatarinerullugu suliaqarnermi,
MIO aamma periutsinik inerisaaniarpoq,
suliassat inatsisiliornermut naleqqiullugit ta-
kussutissiarineqartussat saqqummersitassa-
tut aamma periutsimikkut nukittorsarlugit.

Nunatsinni meeqqat pillugit ilisimasat

MIO suliffeqarfiuvoq Nunatsinni meeqqat pillugit ilisimasanik tunngaveqarluni suliunuteqartoq, suliassat pingaernerpaat ilaat tassaalluni katersuiniarneq, inerisaaniarneq, paassisutissiiniarneq, ilisimasanillu nalilersuiniarneq, MIO assigiinngitsorpassuarnik periuseqarluni ilisimasanik suliaqarpoq, meeqqanillu attuumassuteqarlutik sulialinnut assigiinngitsunut attaveqartartoq, meeqqat inuu-suttullu atugassarititaat pillugit ilisimasanik pissarsiniarnermini inerisanermilu suleqatiginnitartoq.

MIO'p ilisimasanik suliaqarnera Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiiissutaata piumasarisaannut attuumalluin-narpoq, MIO'p takussutissiari-sussaammagu isumaqtigiiissut

naapertuuttumik malinneqarnersoq. Meeqqat atugassarititaat taamatut takussutissiaralugillu nalilersorniaraanni pisariaqarpoq Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiiissutaanni allaaserisat tamakkernissaat. Ajoraluartumik meeqqanut attuumassutilinnut suliaqartunnullu tunngasutigut ilisimasanik amigaateqartoqanngaatsiarpoq, tamannalu ajornakusoortippaa suliat takussutissiarineqarnissaat, aamma meeqqat inuuus-tullu pisinnaatitaaffii eqqartortillugit, meeqqat atugassarititaat pillugit ilisimasanik ilisimaneqarluarlutik kisitsisinik uppernarsarneqarsinnaanngitsunik nalus-satnillu ulikkaarpoq. MIO'p isumaa naapertorlugu ilisimasat sakkutut pingaarutilittut atugas-saapput allannguisoqartillugu, aamma MIO'p angalanermini

nalunaarusiai uppernarsarpaat tamakkua ilisimaneqaratik takussutissaqanngitsut qaammar-saavagineqarnerisigut meeqqat inuuusuttullu pisinnaatitaaffii innarlerneqartarsimaqisut.

Iliuusissatut pilersaarusrorfiu-sussami 2023-miit 2025-mut MIO assigiinngitsunik suliaqarluni meeqqat inuuusuttullu pillugit ilisimasanik inerisaanermi nukittorsaaniarpoq, tassuunalu meeqqat pisinnaatitaaffii pitsaa-nerusumik takussutissiarineqarnissaat tapertaaffigineqarsin-naammatt. (Tamakkua saniatigut meeqqat atugassarititaat pillugit ilisimasavut pitangoriartuin-nartussaapput, tamannalu ma-lunnarsillualerpat MIO periarfis-sinnejassaaq ajornartorsiutinik siunnersuisinnaanngussalluni.

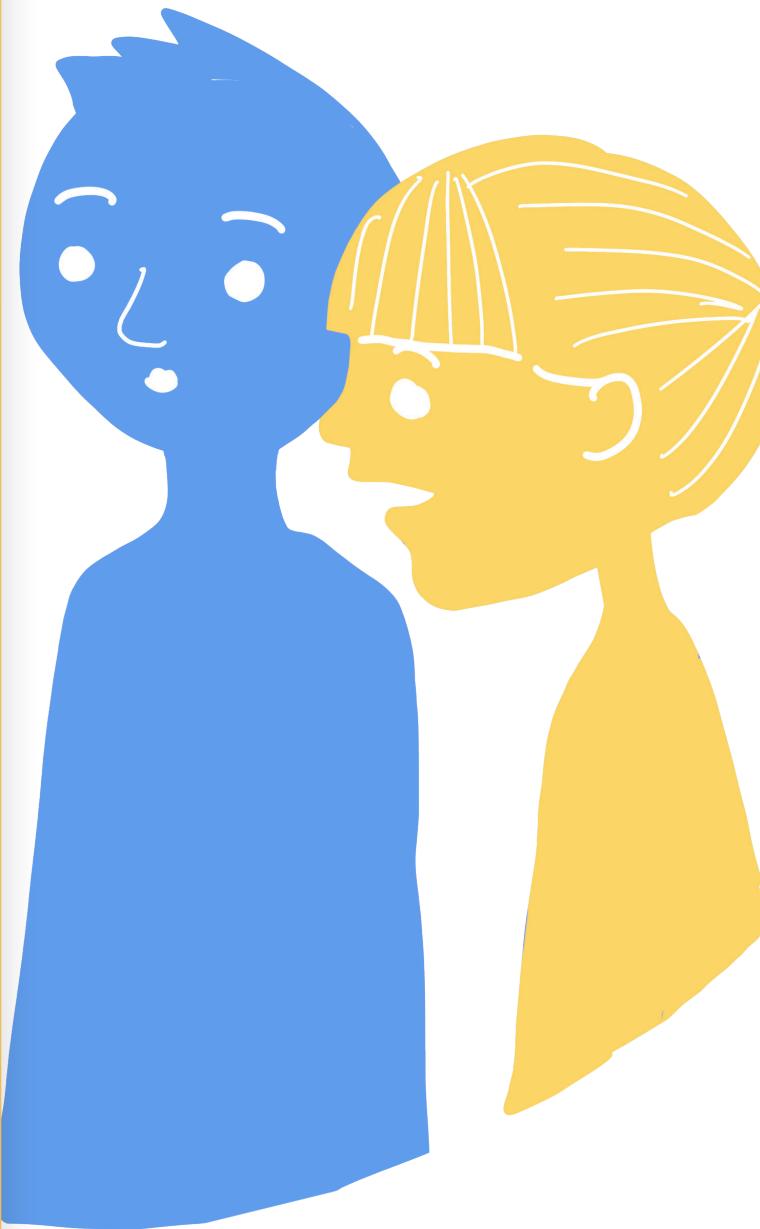

"INERSIMASUT PAASITINNEQARTARIA-QARPUT MEEQQAT MISIGISSUSAANNUT INERIARTORNERINULLU, MEEQQAT ISUMASSUGASSAMIKSUMIGINNAGAASUT AMERLAVALLAAQIMMATA. MEERAQQAT UNNUAANNARMI ANEERTUT, AAMMA INUUSUTTUT AMERLASUUT PINNGIT-SAALILLUGIT QATANGUTIMINUT NUKARLIUNERUSUNUT PAARSISUUTINNEQARTUT".

KOMMUNE KUJALLERMUT MIO'P
MEEQQAT PILLUGIT NALUNAARU-SIAANNIT ISSUAANEQ

MIO'p suliassaqarfimmi tas-sani pilersitsiniarnissaa imatut isikkoqarpoq:

- Meeqqanut inuusuttunullu ilisimasanik pilersitsiniagassanillu tunngasutigut ilisi-masassanik tamakkerlugu isiginninnermik pilersitsinissaq, MIO'p nittartagaani Na-lagaaffit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqa-tigiissutinut allassimasuni naleqqiullugit aaqqissukkamik takussutissiarineqarnis-saat. Ilisimat iliuusissallu pioreersut takuju-minassapput aamma taamaalillutik ersaris-sassavaat allaaserisat 19-iusut ullummikkut malittarineqanngitsut.
- Mio'p peqataatitsinermut pullavia aamma periusaa atuakkiangorlugit saqqummer-sinneqarnissaat, nassuiarlugu MIO qanoq suliniarnersoq amma MIO'p periuserisarta-gai nassuiarlugit qanoq ililluni tapitartuun-nersut Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqatigiissutaata ajunnginnerusumik malinneqarnissaannut.
- Meeqqanut tusarniaanerit digital'ikkut tunngaveqarlutik ingerlanneqartut, mee-qat atuarfini toqqakkani - atuarfinnut tamanut sinnisuuffiusuni - atuartunik klasseni angajullerneersunit qulequttanut toqqakkanut ilisimasaminnik isummer-suutiminnillu oqaaseqarlutik tunniussisut. MIO'p UNICEF'ip NAKUUSA-mi meerartai suleqatigalugit misissueriaaseq kvalitativ'-mik tunngaveqartoq periuseralugu mee-qanut tusarniaanerit inernerri digital'ikkut ingerlanneqartut sukuiarnissaannut ikiorti-serivai.

Tunngavilersuineq

Meeqqat Illersuisuat aamma
Meeqqat Siunnersuisooqatigiivi
ingerlaavartumik pissutsinut
assigiinngitsunut oqaasertal-
liisarput meeqqat inuunerisa
tunngavii pillugit, tassanilu
ersarippoq, meeqqat pisinnaa-
titaaffii malinneqanngitsut.

Meeqqat Illersuisuat inatsisitigut
pisussaaffeqarpoq apeqqutit
maannakkut pisunut tunngasut
oqallinnermut oqaluuserisas-
sanngortissinnaagamigit aamma
inuiaqatigiit ineriaitornerat
sunniivigisinnaallugit, meeqqat
inuusuttullu pisinnaatitaaffii
soqutigisaallu siuarsarumallugit.
Mio tamannarpiaq pissutiga-
lugu ingerlaavartumik illersorpai
iliuutsit, meeqqat pisinnaatitaaf-
fiinik siuarsaasinnaasut.

Tunngavilersuineq MIO'p
inatsisitigut tunngavissaattut
inisseqqareerpoq, taamaammat
tunngavilersuineq uninngisaan-
narluni ingerlajuaannarpaoq as-
sigiinngitsutigullu oqaasertaler-
neqartarluni. MIO taamaalilluni
tunngavilersuinermini soorlu as-
sersuutigalugu tusarniaasoqartil-
lugu akissuteqarnermini tunnga-
vilersuisarpoq, ataatsimiinnerni

suleqatigiinnilu ilaasortaallutik
peqataasarput, nalunaarusior-
nikut kiisalu tusagassiuutitigut
susooqartillugu aamma inuit
nittartakkakut attaveqaqatigiit-
tarfiini ilanngussisarlutik.

MIO'p tunngavilersuinera aal-
laaveqarajuttarpoq queleutta-
nit ersariffaarissumik meeqqat
pisinnaatitaaffisigut ajutoor-
toqartillugu. Meeqqat Siunner-
suisooqatigiivi suleqatigalugit
MIO iliuusissatut pilersaarummi
2023-miit 2025-mut queleuttanik
arlalinnik qinigaqarsimavoq,
iliuuseqarnissamik pisariaqar-
titsisoqarnera naapertorlugu
tunngavilersuisooqartariaqarpat.
Kissaatigineqartoq tassaavoq,
suli annerusumik tunngaviler-
suisooqartalerpat, taava queleut-
tat taakkua oqallitsitsinermik
ilisimasanillu pilersitsisarput,
taamaalilluni meeqqat pisinnaa-
titaaffii aamma nukitorsarne-
qarlutik, inuunermik atugassa-
rititaat periarfissaallu aamma
nukitorsarneqartarlutik.

Ataani takusinnaavatit queleu-
tassarsiorluni assersuusiortoqar-
simasoq, Meeqqat Illersuisuannit

Meeqqat Siunnersuisooqatigiivi-
nillu tunngavilersuiffigissallugit
kissaatigineqartunik. Qulequ-
tut allattorneqarsimasut ikit-
tuaraannaapput, iliuusissatut
pilersaarutip piffissatigut in-
gerlanerani aamma pingaaru-
teqassammat pisariaqarlunilu
queleuttanik allanik tunngaviler-
suissalluni, meeqqat pisinnaati-
taaffii malinneqanngippata.
Aajukua assersuutimernit quele-
quettanik, piffissami iliuusissatut
pilersaarusiornermi tunngaviler-
suineqartussanik:

- Meeqqap isaaniit isigalugu
- Ilaqtariit qanorluunniit sa-
naneqaatillit
- Siusittumik iliuuseqarneq
- Meeqqat innarluutillit
- Meeqqat tarnikkut nappa-
taat (Børnepsykiatri) aamma
meeqqat angajoqqaallit tarni-
mikkut napparsimasunik
- Inuusuttut sullinniakkat
- Imminut toquttarneq
- Ersinngitsumik inunnik aqt-
sineq

"INUIT UANGA
SOQUTIGERPIAN-
NGILAANNGA".

MIO'P ANGALANERMIK NALU-
NAARUSIAANI ISSUAAVIGINE-
QARPOQ, KOMMUNE QEQERTALIK

Suliassaqarfimmi MIO'p siu- nissami pilersitsiniarnera:

- MIO'p assigiinngitsutigut tunngavilersuilluni periuuserisartagai aamma suliniutai. MIO'p nittartakkatigut quppernerani tusarniaanikkut akissutigisartagai tamanut saqqummiunneqarnerat.
- Meeqqat inuusuttullu nipaasa tunngavilersuinermi periutsini aamma susoqartillugu ilanngunneqartalernerisigut nukittorsamissaat. Ilanngullugu meeqqat inuusuttullu tusarniaasarnerni akisinnaanngortillugit ilanngunneqartalernissaat kiisalu meeqqat panel'iinik inerisaanissaq nuna tamakkerlugu.
- Meeqqat inuusuttullu inuuniarnerup tunngaviisigut tunngavissarsiuilluni sammisassanik quelequtaasinjaasunik Ilisimasanik katersuiniarneq, taa-maaliorikkut MIO'p innersuussutai pitsaassutsikkut nukittorsarneqarsin-naammata, Naalagaaffiillu Peqatigiit meeqqanut isumaqatigiissutaasa ajunginnerusumik malitsiniarneqarnissaa nukittorsassallugu.

Siunnersuineq

MIO inatsisit malillugit immikut ittumik pisussaaffeqarpoq meeqqat pisinnaatitaaffii pilugit siunnersuissalluni. Siunnersuinissamut pisussaaffik marloqiusanngorluni avitaavoq, imaaakkami piginittussaattaaasut aamma akisussaasut tamarmiullutik MIO' mit siunnersorneqarnissaminnut piumasaqarsinnaagamik. Meeqqat pisinnaatitaaffilit MIO' mit siunnersorneqarlutillu ilitsorsorneqarsinnaatitaapput aamma maalaarsinnaatitaapput. Oqartussat, pisortat aamma suliffeqarfiit privatusut, peqtigiffiit aamma inuit privatusut tamarmik akisussaasutut pisinnaatitaapput MIO' mit siunnersorneqarsinnaallutillu ilitsorsorneqarsinaallutik apeq-qutini meqqat atugassaritaannut aamma pisinnaatitaaffiinut aamma maalaarfiusinnaasunut tunngasutigut. MIO' mit siunnersuineq taamaalilluni aallaavigaa meeqqat pisinnaatitaaffii. MIO' p

suliassarinngilaa inunnut ataasiakkaanut ikiuissalluni, kisianni MIO ikiusinnaavoq maalaarfissamut eqqortumut innersuussilluni il.il.

Siunnersuineq taamaalilluni MIO' p suliassaattut pingaaruteqartutut inissisimavoq, aamma MIO ulluinnarni atituumik siunnersuisarpoq, imappaq inupparujussuit assigiinngitsut ullaat tamaasa MIO' mit siunnersorneqartarpuit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit, soorlu innuttaasut, suliamik ilinniarsimasut, qinikkat, aningaasaateqarfiit, siunnersuisarfiit suliffeqarfiillu. MIO' p siunnersuisarnera ilitsersuisarneralu tamatigut aallaaveqartarpooq MIO' p meeqqanut isiginnittaasianit, tamatumani meeqqat nammineq inuunermanni ilisimatuujupput, kiisalu naleqassutsit ataatsimoorussat, inoqatiminnik pingaartitsisut soorlu ataqqinassuseq aamma tatiginassuseq.

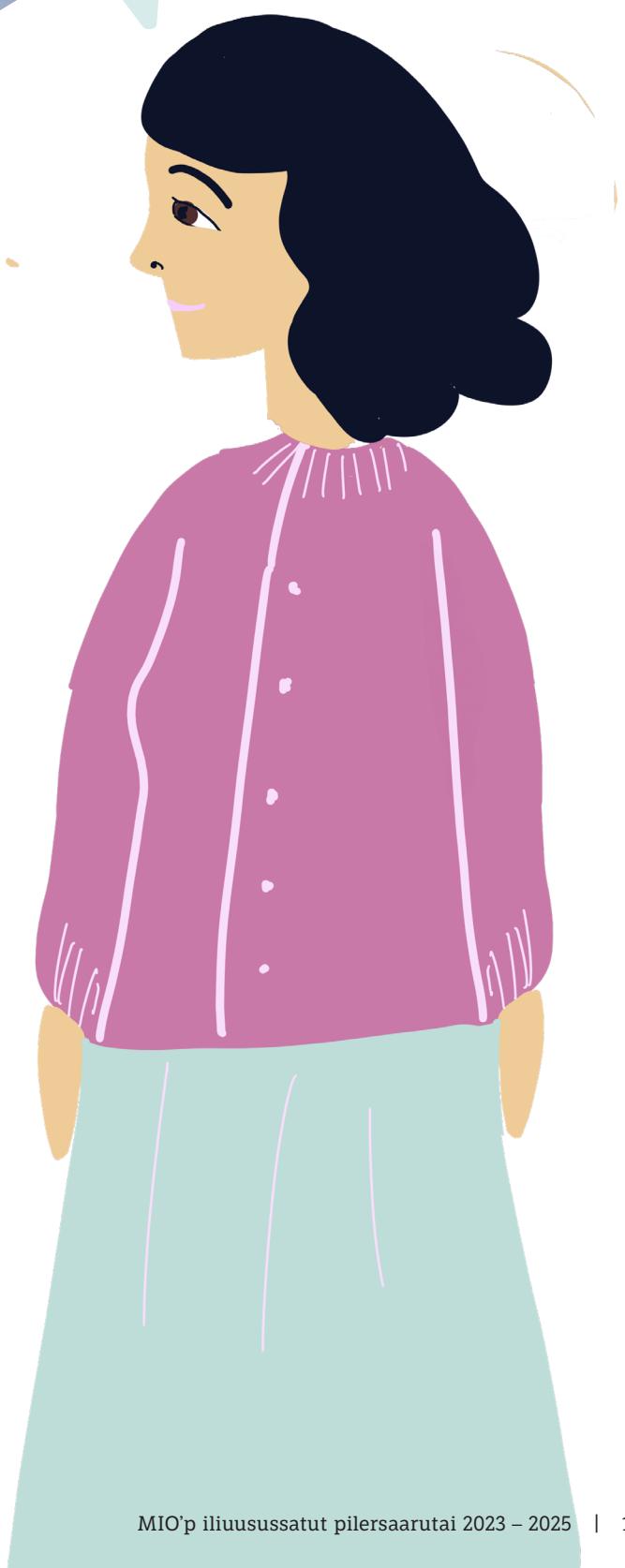
MIO' p siunnersuitilluni suliassai aamma periuserisartagai assi-giinngitsorujussuupput ilaatigut inunnut ataasiakkaanut saaffiginnittunut toqqaannartumik siunnersuinerulluni, s.a. oqarasuaatikkut aamma mail`ikkut, kiisalu toqqaannanngikkaluartumik ataatsimiinnikkut siunnersuinikkut, tusarniaanikkut akissuteqarnikkut aamma atuar-titsinikkut. Innuttaasut arlallit isumaqarput, MIO suliassanik ataasiakkaanik suliaqqaqusasoq, kisianni tamanna MIO' p suliassatut inatsisitigullu tunngaviginngilaa. Tamanna pissutigerpiarlugu MIO' p kissaatigivaa iliuusissatut pilersaarummi 2023-miit 2025-mut ingerlasussami siunnersuisarnini nukitorsar-lugulu toraernerusumik anguniagalersorniarlugu, taamaalil-luni MIO' p siunnersuisartutut ilisarnaateqarnissaa ersariss-sammatt.

"MEEQQAT IKIORTINNISAMINNUT
PISARIAQARTITSIPPATA, ILAQUTTA-
MINNUT SAAFFIGINNISINNAAPPUT,
ILINNIARTITSISUNUT AAMMA MEEQQAT
PISINNAATITAAFFIINUT TUNGASUNIK SULIAQAR-
TUNUT SAAFFIGINNISINNAAPPUT."

QEQQATA KOMMUNIANIT MIO'P
MEEQQAT PILLUGIT NALUNAARU-
SIAANIT ISSUAANEQ

MIO'p suliassaqarfimmi tassani suliariniagai:

- MIO'p siunnersuisartutut inissismaffini ersarissassallugu aamma siunertaa, taamaalilluni pisinnaatitaaffimmik tigummisut aamma akisussaaffimmik tigummisut anner tunerusumik ilisimaniassamassuk, MIO sunik siunnersuisinnaanersoq. Tassunga ilaattillugu allagartarsualior toqarnissaa paasissutissanillu allanik aamma sanasoqarnissaa, ersarissumik takutillugu, MIO'p akisussaaffeqarfii meeqqanut suliaqartunut allanut takutissallugit suunersut, taakkummaata meeqqat inuuusuttullu atugarissaarne runissaannut akisussaasut.
- Tamanna tamanut ersarinnerulissaq, sumi aamma sukkut saaffiginnitoqarsinnaanersoq siunnersortikkuma gaanni.
- Meeqqanut inuuusuttunullu "attave qaqtiginneq" nukittorsarlugu, s.a. TikTok'ikkut suliaqarlutik, meeqqanut inuuusuttunullu ersarinneroqqullugu, sumi sunalu pillugu siunnersortissin naanersut.

Kiserliortarpunga

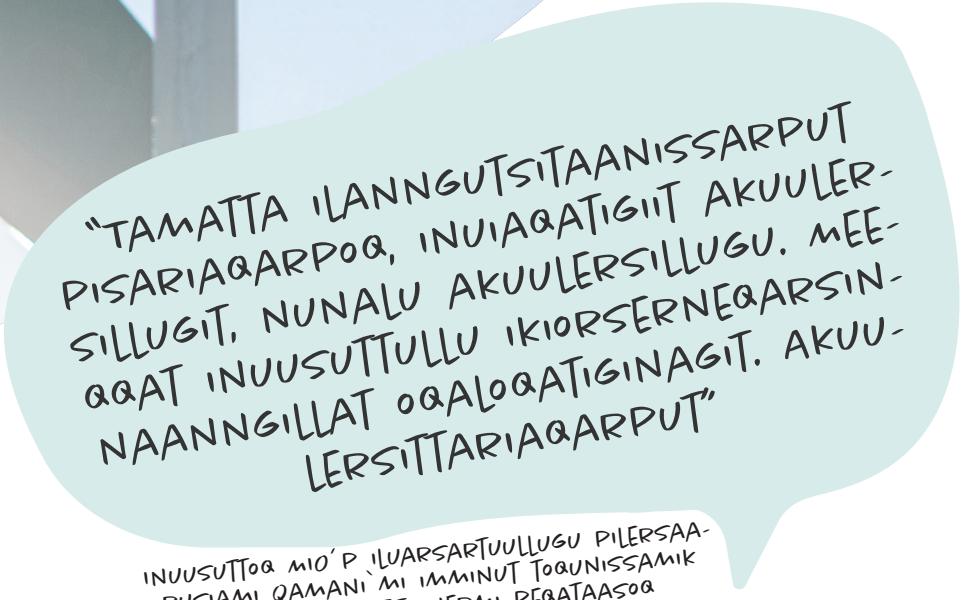
Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissu- taata siaruarnissaa

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat annerusumik inuiaqatigiinni ilisimaneqarnisaat angugaanni, taava tamanna aqqtissiussavaa iliuusissanut meeqqat pisinnaatitaaffiinik nukittorsaasunik. Tamanna pillugu MIO pingaartutilimmik suliassateqarpoq, tassalu Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqatigiissutaata ilisimaneqarnerulernissaa. Tamanna aamma pissutigerpiarlugu MIO inuiaqatigiinnut paasissutissiuarpoq attaveqaqatigiinnerni tamani periarfissani atorlugit Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqq-

nut Isumaqatigiissutaat imarisaatigut siammarterpaa, apeqqutaanani qinikkat, pisortat, innuttaasut naliginnaasumik, innuttaasut ataasiakkaat, meeqqat atuartinnerini imaluunniit assigiinngitsunik naqitanik atortussianillu saqqummersitsinkut. Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqatigiissutaat imarisaatigut siammarternissaat assigiinngitsorpassuartigut pisarpoq aamma assigiinngitsunik tunngavissiilluni – s.a. tusagasiutitigut suliaqarnikkut, inuit nittartakkakut attaveqatigiiffiisigut arlaatigut ilanngussuinnikut aamma ataatsimiinerni

isumasioqatigiiffinnilu aallarnisoqarnikkut.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqatigiissutaata suliarinerani MIO pullavittutorpaa peqataatitsineq, tassani sullinniakkat aalajangersimasut naleqatitaat atorfissaqartitaallu aallaviummat. Tamanna aamma Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqatigiissutaata iliuussatut pilersaarusiap 2023-miit 2025-mut suliareqqillugu siammaritassami aallaavittut atorneqarpoq.

"TAMATTA ILANGGUTSITAANISSARPUT
PISARIAQARPOQ, INUIAQATIGIIT AKUULER-
SILLUGIT, NUNALU AKUULERSILLUGU. MEE-
QQAT INUUSUTTULLU IKORSERNEQARSIN-
NAANGILLAT OQALOQATIGINAGIT. AKUU-
LERSITTARIAQARPUT"

INUUSUTTOA MIO' P. ILUARSARTUULLUGU PILERSAA-
RUSAMI QAMANI MI IMMINUT TOQUNISSAMIK
PINAVEERSAARTITSINERMI PEQATAASOA

MIO'p siunissami pisussami pilersitsiniarnissaat:

- Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isuma-qatigiissutaata inersimasunut siammarternissaat, immikkut ittumik suliniuteqarnikkut meeqqat pisinnaatitaaffiinik paasinninne-runissaat anguniassallugu. MIO misigisi-mavoq, inersimasut akunnerminni meeqqat pisinnaatitaaffiinik annertuumik paatsuiso-qartartoq, tamannalu pissutigalugu MIO iluarsartuullugu pilersaarusiamp aallarnisaaniarpoq, inersimasut meeqqat pisinnaatitaaffiinut tunngatillugu ilisimasaannik - misilittagaat isumaallu katarsorlugit. Ilu-arsartuullugu pilersaarusiap inersimasunut atortussianik peqalernissaat siunertaavoq, taamaalilluni Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigiissutaata malinnejarnisaat nukitorsassallugu.
- Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isuma-qatigiissutaata MIO'p siunnersuineratigut, MIO'lu suliassanilu allani peqataaffigisaanni tamani ingerlaavartumik nukitorsassallugu.

Meeqqat Illersuisuata MIO'llu inatsisitigut tunngavigisassaat

MIO'p aamma Meeqqat Illersuisuata sulinissaminut tunngavissartik inatsisartut inatsisaanni nr. 11, novemberip ulluisa 22-an 2011' mi tunngavilerneqarpoq, Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat Siunnersuisooqatigiivi pillugit inatsimmi. Inatsisit Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigisiutsaa naapertorlugu suliarineqarsimavoq siunertarivaalu Nunatsinni meeqqat soqutigisaat pisin-naatitaffiilu siuarsassallugit.

Ukioq 1993' mi Nunarput Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigisiutsaat atortussann-gortippaa. Imatut isumaqarpoq, Nunarput taamaalilluni pisussaaffigilerpaa Naa-lagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Isumaqtigisiutsaa anni allaaserisat 54-iusut malittussaallutigit. MIO'p nakkutigivaa takutissorlugullu, inatsisit piviusumilu tigussaasumik pisartut pisussaaffik naapertorlugu pissusissamisut inger-lanneqarnersut, kiisalu MIO'p Nunat-sinni meeqqat atugassartitaat naliler-tussaallugit.

MIO tassaavoq Meeqqat Illersuisuat, Meeqqat siunnersuisooqatigiivi aamma allattoqarfik. Meeqqat Illersuisuat Meeqqat siunnersuisooqatigiivi siunnersor tigalu-git meeqqat pisortatigoortumik privatusu millu soqutigisaat siuarsassallugit, ukka-tarissallugu paasissutissiissutigissallugillu meeqqat inuaqatigiinni atugassarititaat qanoq inisisimanersut. Meeqqat siunnersuisooqatigiivi suliamik tunngaviiit akimorlugit katitigaa-voq arfineq marlunnillu ilaasor-taqarluni. Allattoqarfiup allaffis-sornikkut suliassat isumagisarivaa Meeqqallu Illersuisuanut Meeqqallu Siunnersuisooqatigiivinut suliamik tapertaasussaallutik.

"MINNERUGALLARAMA NUAN-
NAARTUAANNARTUUVUNGA,
KISIANNI ALLILERAMA, ATAA-
TAGA ANAANAGALU AALAKOOR-
TALERPUT TALLIMMNGANGOR-
NERIT ARFININNGORNERILLU,
ULLULLU TAMAKKIALLUGIT,
SULI TAMAAPPOQ"

**NUNATTA MEEQQAT
PISINNAATITAAFFIINUT SULLISSIVIA
GRØNLANDS BØRNERETTIGHEDSINSTITUTION**